

TISKOVÁ ZPRÁVA

Vzniká nový Atlas hnízdního rozšíření ptáků v ČR, je on-line a příspěvek do něj může kdokoliv

Praha 23. prosince 2014 – První sezonu provozu slaví nový on-line Atlas hnízdního rozšíření ptáků v ČR pro roky 2014 až 2017. Za letošní hnízdní období 268 dobrovolníků zaregistrovalo již přes 200 druhů ptáků, tedy prakticky všechny druhy hnízdící v České republice. Ornitologové doposud systematicky obsadili 412 z celkem 679 kvadrátů v zemi a odpracovali v nich na tisíce hodin. Do veřejnosti přístupné databáze na adrese <http://atlas.birds.cz> mohou standardizovanou formou přispívat i běžní ornitologičtí nadšenci. Mapování plánované na čtyři sezony organizuje Fakulta životního prostředí České zemědělské univerzity v Praze ve spolupráci s Českou společností ornitologickou a Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR. „Jedná se o v pořadí čtvrté mapování ptačích populací v tuzemsku a jeho výsledky budou součástí celoevropského atlasu v roce 2020,“ uvedl jeden z hlavních koordinátorů, prof. Vladimír Bejček.

Webová aplikace je z pohledu přispěvatele založena na vyplňování dat do kvadrátů sítě o rozměrech 10 minut zeměpisné délky a 6 minut šířky (cca 11,2 x 12 km) pokrývající celou republiku. Každý čtverec se pak dále dělí na 16 menších. Na hlavním mapového podkladu se následně po otevření karty vybraného čtverce zobrazí nejen zapsané ptačí druhy a hnízdění (v kategoriích možné, pravděpodobné a prokázané), ale i údaj, kolik času v terénu daný mapovatel strávil. „Z úvodní mapy uživatel atlasu jasně vidí, které čtverce mají své „vlastníky“. Podle toho se může rozhodnout, jakému území se věnovat,“ popsal koordinátor.

Novinkou atlasu jsou tzv. Hodinovky, hodinu trvající záznamy všech pozorovaných druhů při procházení daného malého čtverce. Standardizací těchto dat bude možné vytvořit mapy relativní početnosti a odhadnout velikosti celostátních ptačích populací. „Databáze je zcela otevřena uživatelům a navzájem vidí, kdo co zaznamenal. Pokud dojde k nepřesnostem, zvláště u nepravděpodobných výskytů, brzy se na to přijde. U druhů, jejichž hnízdění není vhodné zveřejňovat kvůli riziku vykradení či rušení hnízda, si ale organizátoři vyhražují právo data dočasně utajit,“ doplnil Bejček.

Ornitologové v České republice pod vedením i nynějšího koordinátora, prof. Karla Šťastného, zmapovali formou atlasu hnízdící ptactvo již třikrát - v letech 1973-77, 1985-89 a 2001-3. Práce tisíců dobrovolníků vyústila zatím v jediný celoevropský atlas vydaný již v roce 1997. Proto Evropský výbor pro sčítání ptáků (EBCC) připravuje na rok 2020 aktualizované vydání. Koordinátory tohoto evropského atlasu jsou ČSO a Katalánský ornitologický institut.

Průběžná statistika mapování k 23. 12. 2014:

Přihlášených spolupracovníků: 268
Celkem druhů ptáků: více než 200
Medián počtu druhů na čtverec: 39

Nejvíce druhů ve čtverci: 136 (kvadrát 5546)
Počet kvadrátů s min. 1 hodinovkou: 221
Počet obsazených kvadrátů zatím bez dat: 9

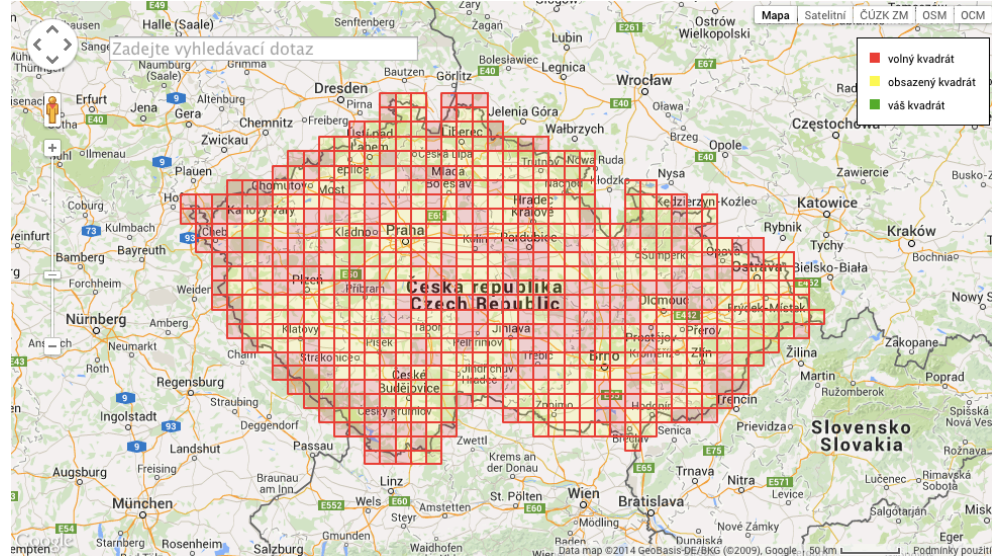
Kontakty:

Vladimír Bejček
bejcek@fzp.czu.cz

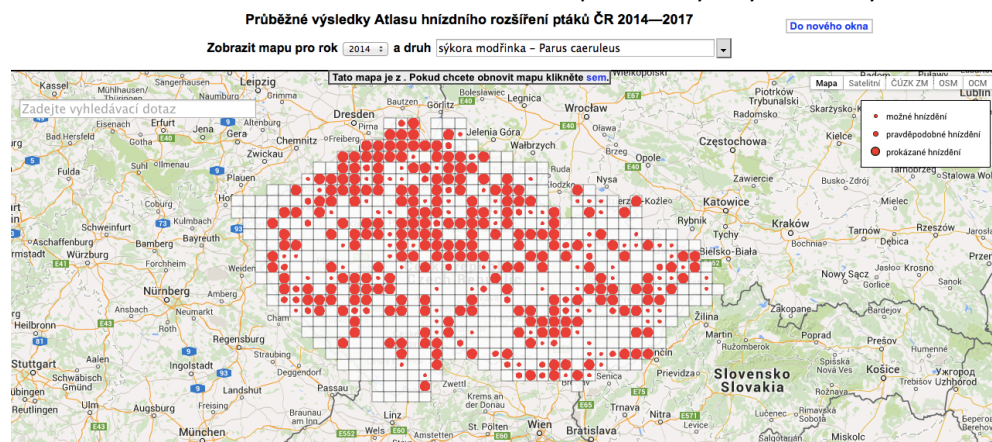
Karel Šťastný
stastny@fzp.czu.cz

Fakulta životního prostředí ČZU v Praze, Kamýcká 129, 165 21 Praha 6-Suchbát
tel.: 224 381 111, <http://www.fzp.czu.cz/>

Obr. 1 Obsazenost jednotlivých čtverců „vlastníky“, kteří mapují ptačí populace.

Obr. 2 Vizualizace hnízdění ve čtvercích v ČR na příkladu sýkory modřínky.

Obr. 3 Příklad karty jednotlivého čtverce konkrétního mapujícího „vlastníka“.

Karta kvadrátu 6351

Mapovatelé: Petr Mašek

Hodinovky

Vše

Zobrazit

⇒ Vložit hodinovku

3 hodinovek, 40 druhů

Datum	Čas	Pozorovatel	Druhů
15.06.2014	8:25 - 9:25	Petr Mašek	22
02.06.2014	6:30 - 7:30	Petr Mašek	20
27.05.2014	9:30 - 10:30	Petr Mašek	27

Mapování

Vše

Všichni

Zobrazit

⇒ Vložit mapování

Celkem 10 návštěv, 6.33 hodin terénní práce.

Celkem 43 druhů z toho:

- 10 s prokázaným hnízdním
- 3 s předpokládaným hnízdním
- 28 s možným hnízdním
- 2 nehnízdních

Druh CZ LAT	Datum	Nejvyšší kategorie	Pozorovatel	Moje interpretace
brhlík lesní	-	C14 nosí potravu nebo trus	Petr Mašek	Upravit